

TARTU TAMME KOOL
HOOLEKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL 02.06.2022

Tartus, Tamme pst 24a 02.06.2022

Koosolek algas kl 17.45, lõppes kell 20.30.

Koosolekut juhatasid: Koit Arro

Protokollis: Ingrid Koni

Koosolekust võtsid osa:

Malle Pehk (MP) – õppenõukogu esindaja

Kersti Loim (KL) – õppenõukogu esindaja

Ingrid Koni (IK) -vanemate esindaja (I kooliaste)

Sven Lange (SV)- vanemate esindaja (I kooliaste)

Alari Avamägi (AA) - vanemate esindaja (II kooliaste)

Elmut Paavel (EP) - vanemate esindaja (II kooliaste)

Koit Arro (KA)- vanemate esindaja (II kooliaste)

Katriin Rodi (KR) – õpilaste esindaja

Reno Laidre (RL)- linna esindaja

Henry Narits (HN)- kooli toetavate organisatsioonide esindaja

Alvar Tipp (AT) - vanemate esindaja (I kooliaste)

Kaidi Möll (KM)- lastevanemate esindaja (III kooliaste)

Kutsutud ja osales: direktor Vallo Reimaa (VR) ja kooli IT-juht Urmas Buhvestov

Puudusid:

Margus Sarap (MS) - vilistlaste esindaja

Ly Kärblane (LK) - vanemate esindaja (III kooliaste)

Koosolekul oli esindatud 12 hoolekogu liiget 14-st ja seega oli koosolek otsustusvõimeline.

Koosoleku läbiviimisel olid korraldaja poolt tagatud COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalike piirangute täitmine.

Päevakord.

1. Vastuvõtt 1. klassidesse 2022/2023 õppeaastaks ja klassikomplektide moodustamise hetkeseisu ülevaade. Eelkooli hetkeseis.

Eelkooli on esitatud tänase seisuga 20 avaldust. Eelkool on osutunud populaarseks.

Kooli on registreerunud sügiseks õppima 82 õppijat.

Tamme Koolil on nelja paralleeli õigus. Koolil tuleb kolm 24 õpilasega klassikomplekti, üks väikeklass.

OTSUS: Hoolekogu võtab informatsiooni teadmiseks

2. Kooliaja alguse arutelud

Tamme Koolis lastevanemate seas läbi viidud küsitlusele vastas kokku 622 vastajat. Tulemuste põhjal ilmses, et 45% vastajatest soovis sama aega, 55% hilisemat aega. See tulemus on piiratud info kohta isegi üllatavalt positiivne.

Ülevaate teemaga seotud teadusest andis Ingid Koni.

Teismelistel on tsirkadiaanrütm (ööpäevarütm kujundav jõud) teistsugune kui väikelastel ja täiskasvanutel. Nt 9-aastasena sunnib tsirkadiaanrütm magama kl 21 paiku, osaliselt tänu sel kellaajal lastes kerkivale melatoniinilainele. Ajaks, mil seesama laps on saanud 16-aastaseks, on tema tsirkadiaanrütm muutunud (oma tsüklilises faasis dramaatiliselt ette käinud). Seetõttu ei ole 16-aastaselt tavaliselt vähimatki huvi kl 21 magama minna, mil nende vanemad on väsinud, kui vanemate melatoniin annab korralduse voodisse minna – ehk kella 22-23 paiku – on teismeline ikka veel täiesti ärgas. Möödub veel paar tundi, kui teismelise aju tsirkadiaanrütm hakkab erksust maha surumaja lubab saabuda sügaval unel.

Võrdluseks, kui vanemad paluvad oma teismelisel lapsel voodisse minna ja magama jääda kl 22, siis tsirkadiaantsükli mõttes võrdne palve on paluda vanematel minna magama kl 19 või 20. Seda laste tsirkadiaantsükli ei ole võimalik muuta. Paludes oma lapsel ärgata kell 7 järgmisel hommikul ja tegutseda intelligentselt, sujuvalt ja heatujuliselt on sama hea kui paluda vanematel teha sedasama kell 4 või 5.

Miks on vaja magada?

- Uni taastab arvukaid ja unest sõltuvaid ajufunktsioone (nt toetab mälu).
- Magamine enne õppimist värskendab võimet moodustada uusi mälestusi (mäluühikud erinevates ajupiirkondades).
- Magamine pärast õppimist talletab informatsiooni.
- Magamine aitab unustada infot, mida me igapäevaelus (mäletada parkimiskohta) kui ka kliiniliselt (piinarikkad mälestused) ei vaja.
- Uni toetab teisi mälutüüpe (nt motoorne ehk liigutusmälu)
- Unes seob magav aju kokku täiesti ühitamatud teadmiste kogumid, mis loob jahmatava probleemilahendusvõime (loovus).

Mis juhtub ebapiisava une korral?

- Keskendumisvõime langus
- Unevaeguse puhul halveneb sooritus, väheneb erksus, langeb energiatase
- Emotsionaalne irratsionaalsus
- Hajameelsus
- Kalduvus dementsusele, vähile, südameinfarktile
- Diabeet, kaalutõus ja rasvumine, immuunsüsteemi nõrgenemine
- Aktiivsus- ja tähelepanuhäired

Uni ja haridus

Varajane koolipäeva algus (nt kl 8) ei ole optimaalne mudel, sest kaugemalt kooli tulevad õpilased peavad veelgi varem ärkama. Kooli ja õppimise algus on kaks eri asja.

Koolitundide varajasest algusest tingitud kroonilise magamatuse seisund on murettekitav just seetõttu, et noorukiiga on kõige vastuvõtlikum aeg elus krooniliste vaimuhaiguste nagu depressioon, ärevus, skisofreenia ja suitsidaalsuse arenemiseks.

Teadusuuringud näitavad, et varahommikune haridusmudel kahjustab laste intellektuaalseid võimeid.

Hilisem koolipäeva algus on näidanud laste hinnete paranemist, akadeemilise võimekuse tõusu, suuremat tähelepanuvõimet, õpilased on energilisemad.

Kokkuvõtte on koostatud allika põhjal: Walker, M. (2018). *Miks me magame? Une ja unenägude vägi*. Print Best. (teadustoimetaja Jaan Aru).

Hilisem koolipäeva algus eeldab terve kooli päevakava muutmist:

- Lühemate ja pikemate paaristundide sisseviimine tunniplaani. Paaristundidele üleminek eeldaks ka muudatusi senises õppetöö planeerimises ja tunni ülesehituses (aktiivõppemeetodid, liikumine tundides istumisaja lühendamiseks). Lühemad ja paaristunnid võivad sõltuda sellest, palju on õppekava järgi ainetunde nädalas.
- Koolikella kaotamine, et võimaldada paindlikkust söögivahetunnile mineku osas.
- Võimalike hommikuringide tegemine lastele, kes saavad majja varem /õpetajate koostöö aeg
- Pikemad ja lühemad vahetunnid
- Head näited, millest õppida ja kust külalisi kutsuda: Kivilinna kool, Forseliuse kool, TERA, Jüri gümnaasium.
- Selgitustöö vanematele, et hilisem koolipäeva algus ei tähenda seda, et koolipäev lõppeks hiljem, vaid on terves päevas tehtud muudatusi.

VR: andis ülevaate, kuidas teiste koolide algusajad on Tartu linna raames. Koolidel on erinev algusaeg vahemikus kl 8-9.

AA: peame vaatama, et huviringidesse ei sõida sisse.

KA: teadus näitab, et juba poole tunnine hilisem areng aitab kaasa lapse paremale heaolule.

KM: kuidas Veeriku tuleb toime, kui neil on tunnine õuevahetund ja nad alustavad sügisest kl 9 koolipäeva?

VR: ei ole täpselt kursis, kuidas nad seda teevad.

SL: algklassides võiks olla ka teine aeg päeva alguseks kui II ja III kooliastmel.

KA: hilisem kooli algus ei ole kohustuslik, osad õpilased saavad tulla ikka varem ja neil on koolis tegevused.

VR: mudeldasime erinevaid võimalusi, kui kool algaks kl 8.45 ja kell 9.00 ning kui 8. tundi ei ole ja kool lõpeb 7. tunniga. Paaristunnina ei saaks teha näiteks koorilaulmist, sest tekib liigne raskus häälepaeltele.

RL: miks ei saa me kasutada „libisevat“ söömisgraafikut söögivahetundide lihtsustamiseks?

KL: ma ei saa igal päeval ühest tunnist võtta 20 min algklassides toiduvahetunniks.

VR: söögivahetundide pikkus – 30 – 35min – vajab katsetamist ja eks see loksus paika ajaga.

„Libiseva“ söömisgraafikuga on murekohaks see, et tunni ajal on koridoris keegi ukse taga, kes segab õppimist.

Kivilinnas on näiteks nii, et toiduvahetunnil osad õpilased lähevad vahetunni alguses ja teised vahetunni teises pooles sööma.

KR: kas ei võiks panna kergemad ained tunniplaanis ette?

KA: see lähenemine ei toetaks uuringute tulemusi. Hilisem ärkamine oleks ikkagi vajalik, küll võiks tunniplaanis ka hilisema ärkamise korral olla eespool kergemad ained.

VR: Paaristund on gümnaasiumi mudeldamine, mis ei toimi. Paaristunnis ei toimi kinnistamist.

IK: paaristunni korral saab ka kinnistada teadmisi nii nagu igas teises tunniski. Oluline on valida vastavad meetodid, et õppija oleks tunnis aktiivne ja saaks seejuures ka liikuda, et vähendada nende istumisaega.

KM: kas mõned tunnid on juba paaristunnid?

MP: käsitöö on paaristund ja toimib kenasti. Selles tunnis ei saakski teisiti, sest palju aega läheb asjade valmis panekule.

VR: tunni mahud määravad päeva pikkuse. Nulltunde (algusega kl 8.00) saab teha, nagu teised koolidki, võttes 8. tunni ära nulltunniks. Hetkel on läbi mängitud see, et päeva pikkus ei muutu.

KA: teen ettepaneku: kas hoolekogu toetab hilisema koolipäeva algust?

Poolthääled: 10

Vastuhääled: 2

Hääletamise otsus: 10 hoolekogu liiget on hilisema koolipäeva alguse poolt.

Otsus: hoolekogu hääletas hilisema koolipäeva alguse poolt, kool lisab selle oma arengukavasse ning otsustab ise täpse koolipäeva alguse kellaja koostöös õpetajatega.

3. Kooli arengukava teemade ülevaade.

a) Söögivahetunni aeg/ajastamine

KA: teema oli juba ka eelmise punkti all käsitlel.

RL: miks peame tegema kaks söögivahetundi, miks mitte kolm?

VR: söökla personal ei tule toime oma jõududega söökla korrastamisega.

RL: veelkord, miks ei saa libiseva graafiku alusel minna sööma?

KL: ma pean algklassi õpilased viima sööma, andma nad teisele õpetajale üle ja ise võtma uue klassi. Ma sõidaks muidu sisse oma tundidesse.

Vallo: lisaks, algklassides ei tule õpetaja koormus täis, algklasside õpetajad annavad ka suurematele klassidele tunde.

Otsus: hoolekogu võtab informatsiooni teadmiseks.

b) Arengukava valmimise arutelu

AA: kuidas arengukava tehniline valmimine käib?

VR: püüame järgida graafikut, et saadame arengukava mustandi umbes 10 -14 päeva pärast hoolekogule ettepanekuteks.

Lisaks infoks, et hariduses on uus trend – õppekava mustandis on üldosa ehk tunnijaotuskava, mis ei muutu, aga 1. kooliastmes saab valida aineid juurde. Riik ei ole ette öelnud, mida peaks lisatunnina andma. Kolmandas astmes enam seda valikut ei ole. Praegu kehtivas õppekavas oli valik kolmandas õppeastmes, nüüd tuleb see valik esimesse õppeastmesse.

Küsimus hoolekogule on, kas kool valib või siis lapsed valivad need ained?

KL: võime pakkuda lastele ringe pärast koolipäeva lõppu, kui selleks on raha.

VR: jah, ring muutub tunniks. Ringi valikud tulevad põhiainetes arvelt.

SL: pooldan seda, et kool valib. Lapsed ei oska valida selles eas.

KA: see valiku mõte võiks minna ka arengukavasse sisse: õpilastele valiku andmine 1. kooliastmes. Näiteks on lapsel võimalus valida ettevõtluse ring.

Otsus: hoolekogu võtab informatsiooni teadmiseks ning kool valib ise, mida lisatunnina annab õpilastele.

4. Jooksvad teemad

a) Lapsevanemate kirjad:

1. Looduspraktika raames toidurahastus.

VR: Toiduraha tõus on seotud üldise hinnatõusuga.

Otsus: hoolekogu võttis informatsiooni teadmiseks.

2. Lapsevanema kiri seoses kiusamisega.

KA: Sooviksin arengukavas näha rohkem koolipoolset sekkumist kiusamiste korral ning KIVA programmi kajastust arengukavas.

VR: teatud mured korduvad aastast aastasse. Kiusamisega on seotud mitu osapoolt. Ka õpetajatele oleks vaja luua instrument, mida saaks tööjuhendisse lisada (näo kompetentsimudel).

KA: sooviksin näha, kuidas kiusamiste puhul lahenduste protsess käib, kellega räägitakse, millal lastevanemat teavitatakse.

KL: meil on KIVA juht, kes aitab nõustada, kas on KIVA juhtum või mitte. See on süsteemne meetodiline lähenemine, pigem peaks ka klassijuhataja tegelema ja lapsevanematega suhtlema.

SL: Kiri on vales kohas, see teema on kooli arutada.

VR: peaksime tegema küberkiusamise koolituse kõigile, ka lastevanematele. See on kasvav trend hetkel.

KA: hoolekogu esimehena tundub, et lastevanematel on info puudus ning see on põhjus miks nad minuga kontakti otsivad. Kas võiks olla selgelt pöördumise protsess kirjas kodulehel, kust lapsevanemad saaksid infot.

KL: võiks ka koolikodulehe üle vaadata, et seal oleks kaasaegne ja hädavajalik info visuaalselt ees. Samuti võiks juhtkonnalt tulla juhend, mida saaks klassijuhataja oma lastevanematele jagada, kuidas muredega toime tulla.

Otsus: hoolekogu võttis informatsiooni teadmiseks. Hoolekogu ettepanekul tuleks kooli koduleht üle vaadata, et sellel oleks kaasaegne info ja hädavajalik info lihtsasti kättesaadav. Hoolekogu esimees on juba suhelnud lapsevanemaga. Kool koostab üldise juhendi klassijuhatajatele, kuidas ja keda informeerida. Seda juhendit saavad klassijuhatajad ka vanematega jagada.

3. Saksa keele kiri

KA: Lapsevanema mure õpetaja osas, et õpilased ei omanda aines piisavaid teadmisi (lapsevanem on ise samas koolis kunagi õppinud).

VR: juriidiliselt ei saa õpetajat vallandada, pole juriidilist põhjust. Peame instrumendi välja töötama, mis oleks seotud õpetaja kutsekompetentsidega ja aitaks neid hinnata. See peab olema juriidiline ametijuhendi osa.

Otsus: hoolekogu võttis informatsiooni teadmiseks. Kool vastab kirjale.

b) Järgmised koosolekute ajad.

Järgmised koosolekute ajad: 24.08.2022, kl 17.45.

Koosoleku juhataja: Koit Arro */digitaalne allkiri/*

Koosoleku protokollija: Ingrid Koni */digitaalne allkiri/*